

Zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění

Pachatelem přečinu zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 254 odst. 1 alinea 3 tr. zákoníku může být kterákoli fyzická (nebo i právnická) osoba, která má k dispozici příslušné účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady, a nevyžaduje se její zvláštní vlastnost, způsobilost nebo postavení ve smyslu § 114 tr. zákoníku. Může to být i osoba, jež je na podkladě smluvního vztahu s určitou účetní jednotkou povinna vést a zpracovávat její účetnictví. Pachatelem tohoto přečinu tedy může být i statutární orgán nebo člen statutárního orgánu obchodní společnosti, která zpracovává účetnictví jiné účetní jednotky, pokud úmyslně odmítne předat jí účetní doklady a znemožní podání daňového přiznání této účetní jednotky a vyměření daně finančním úřadem. Účetní doklady nemohou být předmětem zástavního práva, jímž by měl být zajištěn závazek mezi účetní jednotkou a tím, kdo vede a zpracovává její účetnictví.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky č.j. 5 Tdo 1619/2018-34, ze dne 28.2.2019)

Nejvyšší soud rozhodl v neveřejném zasedání o dovolání, které podal obviněný I. K., nar. XY, Ruská federace, trvale bytem XY, XY, proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 11. 5. 2017, sp. zn. 5 To 95/2017, v trestní věci vedené u Okresního soudu v Chomutově pod sp. zn. 29 T 301/2013, tak, že podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. řádu se dovolání obviněného odmítá.

Z odůvodnění :

I. Rozhodnutí soudů nižších stupňů

1. Rozsudkem Okresního soudu v Chomutově ze dne 1. 11. 2016, sp. zn. 29 T 301/2013, byl obviněný I. K. uznán vinným přečinem zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 254 odst. 1 alinea 3 tr. zákoníku, kterého se dopustil skutkem popsáním ve výroku o vině v citovaném rozsudku.

2. Týmž rozsudkem bylo podle § 44 tr. zákoníku upuštěno od uložení souhrnného trestu obviněnému podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku, neboť soud měl za to, že trest uložený obviněnému rozsudkem Okresního soudu v České Lípě ze dne 22. 6. 2015, sp. zn. 32 T 15/2014, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci ze dne 2. 12. 2015, sp. zn. 31 To 406/2015, je dostatečný. Dále byla podle § 229 odst. 1 tr. řádu poškozená obchodní společnost Ú., odkázána se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

3. Proti shora zmíněnému rozsudku Okresního soudu v Chomutově podali odvolání jednak obviněný I. K., který je zaměřil proti výroku o vině, a jednak státní zástupce, který podal odvolání v neprospěch obviněného a zaměřil je pouze proti výroku o upuštění od uložení souhrnného trestu. Z podnětu odvolání státního zástupce rozhodl Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 11. 5. 2017, sp. zn. 5 To 95/2017, tak, že podle § 258 odst. 1 písm. d), e), odst. 2 tr. řádu zrušil napadený rozsudek ve výroku o upuštění od uložení souhrnného trestu a podle § 259 odst. 3 tr. řádu znovu rozhodl o trestu. Odvolací soud při nezměněném výroku o vině odsoudil obviněného podle § 254 odst. 1 tr. zákoníku za použití § 67 odst. 2 písm. b), odst. 3 a § 68 odst. 1, 2 tr. zákoníku k peněžitému trestu v počtu 20 denních sazeb s výší jedné sazby 500 Kč, tedy v celkové výměře 10 000 Kč. Podle §

69 odst. 1 tr. zákoníku byl obviněnému uložen náhradní trest odnětí svobody v trvání 2 měsíců pro případ, že by peněžitý trest nebyl ve stanovené lhůtě vykonán. Krajský soud v Ústí nad Labem pak podle § 256 tr. řádu zamítl odvolání obviněného jako nedůvodné.

II. Dovolání obviněného

4. Obviněný I. K. podal proti citovanému rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem prostřednictvím svého obhájce dovolání, které opřel o dovolací důvody uvedené v § 265b odst. 1 písm. g) a l) tr. řádu a napadl jím rozhodnutí odvolacího soudu v celém rozsahu.

5. Podle názoru obviněného v tzv. skutkové větě výroku o vině v rozsudku soudu prvního stupně není náležitě specifikováno, jaké účetní doklady obviněný nevydal obchodní společnosti Ú., a které konkrétní účetní knihy zatajil. Z provedeného dokazování totiž nevyplývá, že by obviněný převzal např. prvotní pokladní doklady či doklady o mzdách zaměstnanců. Jak dále obviněný zdůraznil, obsahem smlouvy o poskytování účetních služeb obchodní společnosti Ú., bylo oprávnění obchodní společnosti A., jejímž jednatelem byl obviněný, zadržet účetní doklady obchodní společnosti Ú., pro případ, pokud bude tato společnost v prodlení se zaplacením ceny účetních služeb, přičemž k tomuto prodlení skutečně došlo. Následně obviněný převedl svůj obchodní podíl v obchodní společnosti A., přičemž jejímu novému jednatele předal všechny účetní doklady obchodní společnosti Ú.

6. Obviněný poukázal ve svém dovolání i na problematické poměry v obchodní společnosti Ú., která údajně neplnila své závazky ani vůči dalším věřitelům; svědek P. K., společník této obchodní společnosti, měl navíc opakovaně v podstatných záležitostech vypovídat před soudem nepravdivě. Obviněný také namítl, že obchodní společnost A., zadržela takové účetní doklady, které mohla poškozená obchodní společnost snadno nahradit, popřípadě již zpracované nepředané výkazy, které však představovaly nezaplacené dílo, na něž neměla obchodní společnost Ú., bez zaplacení ceny za účetní služby nárok.

7. Podle obviněného on ani obchodní společnost A., nejsou osobami, které by ohledně poškozené obchodní společnosti měly zákonnou povinnost vést jakoukoliv evidenci, přičemž obchodní společnost Ú., měla navíc sama možnost na základě jí dostupných originálů dokladů či údajů zpracovat a podat daňová přiznání. Obviněný zpochybnil postup odvolacího soudu, který dovodil vinu obviněného toliko na základě myšlenkové konstrukce, že prodejem obchodního podílu cizinci, jemuž má končit pobyt na území České republiky, se obviněný dopustil protiprávního jednání. Stejně tak obviněný nesouhlasí se závěrem, podle něhož není trestně stíhán ten, kdo nesplnil zákonem uloženou povinnost, ale smluvní partner tohoto povinného subjektu, přičemž v této souvislosti namítl porušení zásady spočívající v použití trestní represe jako „ultima ratio“ s poukazem na rozdílné rozhodování v jiných věcech. Obviněný zpochybnil také naplnění subjektivní stránky skutkové podstaty přečinu, za nějž byl odsouzen, přičemž soudy nižších stupňů dostatečně neprověřily, jaké informace měl obviněný při uplatnění zadržovacího práva k daným účetním dokladům. Podle názoru obviněného při hodnocení důkazů nebyl respektován princip gradace příčinné souvislosti, jelikož případné nesplnění závazku smluvním partnerem nemá bez dalšího za následek porušení zákonné povinnosti jiného subjektu.

8. Obviněný také zpochybnil jemu uložený trest, který je podle jeho názoru nepřiměřeně přísný, a to s ohledem na délku a náročnost trestního řízení.

9. Závěrem svého dovolání obviněný I. K. navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem a aby přikázal tomuto soudu nové projednání a rozhodnutí věci.

III. Vyjádření k dovolání

10. K dovolání obviněného se vyjádřil nejvyšší státní zástupce prostřednictvím státního zástupce činného u Nejvyššího státního zastupitelství. Podle jeho názoru v podstatných bodech dovolacích námitek obviněného jde o opakování jeho obhajoby, s níž se soudy nižších stupňů dostatečně vypořádaly. Skutek je ve výroku o vině v odsuzujícím rozsudku dostatečně popsán, protože konkretizuje, v jakém časovém období byly dané listiny vystaveny a o jaký typ účetních dokladů šlo. Protože to byly originály účetních dokladů bez pořízených kopií, vyplývá z toho, že poškozená obchodní společnost musela pro potřeby finanční správy rekonstruovat své účetnictví. K námitce obviněného, podle níž uplatnil zadržovací právo k účetním dokladům, státní zástupce s odkazem na judikaturu Nejvyššího soudu konstatoval, že není možné zadržovat účetní doklady určené pro potřeby státu, na jejichž podkladě může orgán finanční správy řádně vyměřit daně. Státní zástupce neshledal důvodnou ani argumentaci obviněného, že nemůže být pachatelem trestného činu podle § 254 odst. 1 alinea 3 tr. zákoníku, protože není subjektem povinným ze zákona vést jakoukoliv evidenci. Jak totiž vyplývá ze zákonného vymezení skutkové podstaty zmíněného trestného činu, jeho pachatelem může být kdokoli, tedy i subjekt, který na sebe smluvně převzal povinnost vést účetní knihy. V důsledku jednání obviněného byly účetní knihy pro poškozenou obchodní společnost a v konečném důsledku i pro finanční úřad nedosažitelné, což obviněný věděl a byl srozuměn s tím, že tak může ohrozit zájem státu na včasném a řádném vyměření daně.

11. Pokud jde o námitku obviněného, podle níž soudy nerespektovaly princip gradace příčinné souvislosti při hodnocení důkazů, státní zástupce ji s poukazem na zásadu umělé izolace jevů a další pravidla nepovažuje za důvodnou. V posuzovaném případě bylo jednání obviněného spočívající v zatajení účetních dokladů před poškozenou obchodní společností a v konečném důsledku i před finančním úřadem jedinou trestněprávně relevantní příčinou vzniku následku v podobě ohrožení majetkových práv jiného, v nemožnosti podat včas daňové přiznání a v nemožnosti finančního úřadu včas a řádně vyměřit daň.

12. Závěrem svého vyjádření proto státní zástupce navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. řádu odmítl dovolání obviněného, neboť jde o dovolání zjevně neopodstatněné.

IV. Posouzení důvodnosti dovolání

a) Obecná východiska

13. Nejvyšší soud po zjištění, že byly splněny všechny formální a obsahové podmínky k podání dovolání, dospěl k následujícím závěrům.

14. Obviněný I. K. uplatnil ve svém dovolání dovolací důvody uvedené v § 265b odst. 1 písm. g) a l) tr. řádu. První z nich je naplněn, jestliže napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo na jiném nesprávném hmotně právním posouzení. Druhý z dovolacích důvodů pak lze dovodit, bylo-li rozhodnuto o zamítnutí nebo odmítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku nebo usnesení uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) až g) tr. řádu, aniž byly splněny procesní podmínky stanovené zákonem pro takové rozhodnutí nebo přestože byl v řízení mu předcházejícím dán důvod dovolání uvedený v § 265b odst. 1 písm. a) až k) tr. řádu.

b) K dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu

15. K dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu Nejvyšší soud připomíná, že je dán zejména tehdy, jestliže skutek, pro který byl obviněný stíhán a odsouzen, vykazuje znaky jiného trestného činu, než jaký v něm spatřovaly soudy nižších stupňů, anebo nenaplnuje znaky žádného trestného činu. Nesprávné právní posouzení skutku může spočívat i v tom, že rozhodná skutková zjištění, z nichž vycházely soudy nižších stupňů, neposkytují dostatečný podklad k závěru, zda je stíhaný skutek vůbec trestným činem, popřípadě o jaký trestný čin jde. Podobně to platí o jiném

nesprávném hmotně právním posouzení, které lze dovodit pouze za situace, pokud byla určitá skutková okolnost posouzena podle jiného ustanovení hmotného práva, než jaké na ni dopadalo.

aa) K přečinu zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 254 odst. 1 tr. zákoníku

16. Ustanovení o přečinu zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 254 odst. 1 tr. zákoníku chrání zájem společnosti na řádném vedení a uchování účetnictví a dalších dokladů sloužících k přehledu o stavu hospodaření a majetku nebo k jejich kontrole, zajišťuje ochranu majetkových zájmů dalších osob a zájem státu na řádném vyměření daní. Zmíněné ustanovení trestního zákoníku obsahuje tři alinea, tedy nečíslované odstavce, v nichž jsou sankcionovány nejzávažnější případy vadného vedení a uchovávání účetnictví, jeho nevedení nebo jiných útoků vůči účetním a obdobným dokladům a jejich vypovídací hodnotě. Obviněnému bylo v této věci kladeno za vinu spáchání přečinu ve variantě uvedené v § 254 odst. 1 alinea 3 tr. zákoníku, protože podle soudů nižších stupňů zatajil účetní knihy, zápisy a jiné doklady sloužící k přehledu o stavu hospodaření a majetku nebo k jejich kontrole, a ohrozil tak včasné a řádné vyměření daně. Soudy nižších stupňů tedy u obviněného shledaly alternativu jednání spočívající v zatajení příslušných účetních dokladů, a pokud jde o ohrožovací následek, pak možnost ohrožení včasného a řádného vyměření daně. K otázce zatajení účetních knih, zápisů a obdobných dokladů sloužících k přehledu o stavu hospodaření a majetku nebo k jejich kontrole lze připomenout, že pachatel je zatají zejména tehdy, když předstírá komukoli jinému, zpravidla kontrolním nebo daňovým orgánům, že vůbec nemá tyto doklady, anebo je umístí nebo ukryje na takovém místě, kde jsou pro uvedené orgány nebo pro jiné osoby běžnými prostředky nedostupné. Přitom pachatelem přečinu zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 254 odst. 1 tr. zákoníku může být kterákoli fyzická nebo právnická osoba, pokud má přístup k příslušným účetním a podobným dokladům, disponuje s nimi nebo má zákonnou povinnost řádně je vést a uchovávat, ale nevyžaduje se zde speciální nebo konkrétní subjekt (viz např. Šámal, P. a kol. Trestní zákoník II. § 140 až 421. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 2590 a 2592).

17. Námitku, kterou uplatnil ve svém dovolání obviněný I. K. a podle níž on sám a ani obchodní společnost, jejímž jednatelem byl, není subjektem, který by měl zákonnou povinnost vést jakoukoliv evidenci obchodní společnosti Ú., a tudíž ani nemůže být pachatelem přečinu, jímž byl uznán vinným, lze svým obsahem podřadit pod uplatněný dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu. Nejvyšší soud ji ovšem shledal neopodstatněnou. Jak totiž vyplývá ze znění skutkové podstaty přečinu zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 254 odst. 1 alinea 3 tr. zákoníku a bylo to již zdůrazněno výše, pachatelem (subjektem) tohoto trestného činu může být kterákoli fyzická (i právnická) osoba, nevyžaduje se její zvláštní vlastnost, způsobilost nebo postavení ve smyslu § 114 tr. zákoníku. Pokud tedy obviněný na základě zjištěného skutkového stavu s vědomím, že může ohrozit řádné vyměření daní u obchodní společnosti Ú., nakládal s jejími účetními a dalšími doklady potřebnými pro řádné vyměření daní tak, že pro příslušné orgány a jiné osoby byly tyto doklady nedosažitelné, resp. další osoby nevěděly o tom, kde se nacházejí (viz rozhodnutí uveřejněné pod č. [7/2009](#) Sb. rozh. tr.), tímto svým jednáním naplnil skutkovou podstatu přečinu zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 254 odst. 1 alinea 3 tr. zákoníku. Přitom není podstatné, že tak obviněný činil na základě smluvního vztahu se zmíněnou poškozenou obchodní společností, ale rozhodující bylo, že měl k dispozici účetní doklady obchodní společnosti Ú., které převzal, ale nevrátil je a znemožnil zpracování a podání daňových přiznání k dani z příjmů právnických osob a dani z přidané hodnoty. Na spáchání výše uvedeného přečinu, jímž byl obviněný uznán vinným, pak nemá vliv ani to, zda a do jaké míry byly takto zatajené účetní a jiné doklady nahraditelné případnou rekonstrukcí účetnictví.

18. Neopodstatněné jsou rovněž výhrady obviněného, podle nich údajně nebyl náležitě specifikován zjištěný skutek ve výroku o vině v rozsudku soudu prvního stupně. Podle obviněného z něj není zřejmé, jaké účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady sloužící k přehledu o stavu hospodaření a

majetku nebo k jejich kontrole obviněný nevydal (nevrátil) obchodní společnosti Ú. Jak je ovšem výslovně uvedeno v tzv. skutkové větě odsuzujícího rozsudku a blíže konkretizováno v jeho odůvodnění, obviněný nevrátil účetní doklady, které převzal na základě smlouvy o vedení účetnictví ze dne 2. 2. 2010 od obchodní společnosti Ú., za účelem zpracování její účetní dokumentace. U konkrétních účetních dokladů je pak specifikováno, o jaký druh účetního dokladu jde, a časové období, v němž byl vystaven. Stejně tak je v rozsudku soudu prvního stupně jednoznačně konstatováno, že v důsledku nevrácení příslušných účetních dokladů obchodní společnosti Ú., obviněný znemožnil včasné podání daňového přiznání a správné vyměření daně z příjmů právnických osob a daně z přidané hodnoty za konkrétní daňová období. Skutek spáchaný obviněným je tedy popsán dostatečně konkrétně v intencích ustanovení § 120 odst. 3 tr. řádu a umožňuje učinit spolehlivý závěr o naplnění všech zákonných znaků skutkové podstaty přečinu zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 254 odst. 1 alinea 3 tr. zákoníku.

19. Spáchání tohoto přečinu nemůže zpochybnit ani námitka obviněného, že vykonával zadržovací právo k příslušným účetním dokladům dotčené obchodní společnosti, a to na základě smlouvy o poskytování účetních služeb uzavřené mezi obchodní společností A., za kterou obviněný jednal, a obchodní společností Ú., o jejíž účetnictví šlo. Jak totiž vyplývá z judikatury občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu, účetní doklad není způsobilým předmětem zadržovacího práva a nemůže být ve smyslu § 1395 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, zadržen k zajištění dluhu (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 3. 2017, sp. zn. 21 Cdo 4172/2016, uveřejněné pod č. [88/2018](#) Sb. rozh. obč.). Totéž obdobně platí o tvrzení obviněného, podle něhož údajně soudy nižších stupňů při hodnocení důkazů nerespektovaly zásadu gradace příčinné souvislosti. Jednak z toho není patrné, proč by zde nebyla příčinná souvislost mezi jednáním obviněného a ohrožovacím následkem spáchaného přečinu, a jednak je ze skutkových závěrů soudů zřejmé, že jednání obviněného spočívající v zatajení účetních dokladů před poškozenou obchodní společností a v konečném důsledku i před finančním úřadem bylo jedinou trestněprávně relevantní příčinou vzniku následku v podobě ohrožení možnosti dotčené obchodní společnosti podat včas daňové přiznání a v nemožnosti finančního úřadu včas a řádně vyměřit daň.

20. Nejvyšší soud proto uzavírá, že pachatelem přečinu zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 254 odst. 1 alinea 3 tr. zákoníku může být kterákoli fyzická (nebo i právnická) osoba, která má k dispozici příslušné účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady, a nevyžaduje se její zvláštní vlastnost, způsobilost nebo postavení ve smyslu § 114 tr. zákoníku. Může to být i osoba, jež je na podkladě smluvního vztahu s určitou účetní jednotkou povinna vést a zpracovávat její účetnictví. Pachatelem tohoto přečinu tedy může být i statutární orgán nebo člen statutárního orgánu obchodní společnosti, která zpracovává účetnictví jiné účetní jednotky, pokud úmyslně odmítne předat jí účetní doklady a znemožní podání daňového přiznání této účetní jednotky a vyměření daně finančním úřadem. Účetní doklady nemohou být předmětem zástavního práva, jímž by měl být zajištěn závazek mezi účetní jednotkou a tím, kdo vede a zpracovává její účetnictví.

bb) K ostatním námitkám obviněného

21. Nejvyšší soud pak nemohl akceptovat ani tvrzení obviněného, podle něhož byla porušena zásada subsidiarity trestní represe a použití trestního práva jako „ultima ratio“. Trestným činem je totiž obecně každý protiprávní čin, který trestní zákoník označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v tomto zákoně (§ 13 odst. 1 tr. zákoníku). Zásadně tedy platí, že každý protiprávní čin, který vykazuje všechny znaky uvedené v trestním zákoníku, je trestným činem a je třeba vyvodit trestní odpovědnost za jeho spáchání (viz stanovisko publikované pod č. 26/2013-I., II. Sb. rozh. tr.). Proto ani pojetí trestního práva jako „ultima ratio“ nevyklučuje spáchání trestného činu a uložení trestu v případě závažného porušení určitých povinností, které lze obecně sankcionovat též mimotrestními prostředky, protože trestní zákoník chrání rovněž soukromé zájmy fyzických a právnických osob (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 2. 2011, sp. zn. 6 Tdo 1508/2010).

Navíc v nyní posuzované věci skutek, jímž byl obviněný uznán vinným, ani další rozhodné okolnosti nejsou nijak výjimečné v tom smyslu, že by nešlo o případ společensky škodlivý a že by nebylo nutné ani vhodné uplatnit vůči obviněnému trestní represi, což odvolací soud podrobně odůvodnil na s. 7 napadeného usnesení, přičemž Nejvyšší soud se zcela ztotožnil s jeho závěry.

22. Obviněný pak ve svém dovolání zčásti opětovně uvádí argumenty, které již uplatnil v předchozích stádiích trestního řízení. Byly součástí jeho obhajoby v hlavním líčení i základem jeho odvolací argumentace v dovolání podaném proti rozsudku soudu prvního stupně, přičemž jak soud prvního stupně (viz s. 16 a 17 jeho rozsudku), tak odvolací soud (viz s. 3 až 9 jeho rozsudku) je posoudily a náležitě se s nimi vypořádaly. Jestliže tedy obviněný ve svém dovolání zopakoval obsahově shodné námitky s těmi, které již byly uplatněny v řízení před soudem prvního a druhého stupně, lze zde poukázat na závěry usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 5. 2002, sp. zn. 5 Tdo 86/2002 (publikovaného pod č. T 408. ve svazku 17 Souboru rozhodnutí Nejvyššího soudu, který vydávalo Nakladatelství C. H. Beck, Praha 2002), podle něhož „opakuje-li obviněný v dovolání v podstatě jen námitky uplatněné již v řízení před soudem prvního stupně a v odvolacím řízení, s kterými se soudy obou stupňů dostatečně a správně vypořádaly, jde zpravidla o dovolání zjevně neopodstatněné ve smyslu § 265i odst. 1 písm. e) tr. řádu.“ Přitom z popisu skutku obsaženého ve výroku o vině v odsuzujícím rozsudku i z podrobného odůvodnění rozhodnutí jak soudu prvního stupně, tak soudu odvolacího, vyplývá přesvědčivý vztah mezi učiněnými skutkovými zjištěními a úvahami soudů při hodnocení důkazů.

23. Nejvyšší soud nemohl akceptovat ani tvrzení obviněného, kterým toliko formálně vytkl neprokázání subjektivní stránky, resp. úmyslného zavinění, vyžadovaného u jím spáchaného přečinu. V tomto případě však obviněný ve skutečnosti zpochybňuje proces provádění dokazování soudem prvního stupně, čímž směřuje (ve svůj prospěch) k revizi učiněných skutkových zjištění. Nad rámec rozhodnutí o dovolání lze tedy jen poznamenat, že s otázkou úmyslného zavinění u přečinu spáchaného obviněným se soud prvního stupně dostatečně přesvědčivě vypořádal na s. 16 a 17 svého rozsudku, přičemž odvolací soud se s jeho závěry ztotožnil a potvrdil je jako správné (s. 6 rozsudku odvolacího soudu).

24. Uplatněnému dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu neodpovídají ani výhrady obviněného, že v obdobných případech se jiné osoby dopustily totožného jednání jako obviněný, aniž by byla vyvozována jejich trestní či jiná právní odpovědnost. Jde totiž o tvrzení nijak nesouvisející s právním posouzením skutku spáchaného obviněným ani s jiným hmotně právním posouzením, protože se týká jiných osob než obviněného.

25. Totéž obdobně platí o námitce obviněného, kterou zpochybnil přiměřenost jemu uloženého trestu. K tomu Nejvyšší soud připomíná, že - jak vyplývá z dosavadní judikatury (viz rozhodnutí publikované pod č. [22/2003](#) Sb. rozh. tr.) - námitky vůči druhu a výměře uloženého trestu s výjimkou trestu odnětí svobody na doživotí lze v dovolání úspěšně uplatnit jen v rámci zákonného důvodu dovolání uvedeného v § 265b odst. 1 písm. h) tr. řádu, tedy pouze tehdy, jestliže byl obviněnému uložen takový druh trestu, který zákon nepřipouští, nebo trest ve výměře mimo trestní sazbu stanovenou zákonem na trestný čin, jímž byl uznán vinným. Jiná případná pochybení soudu spočívající v nesprávném druhu či výměře uloženého trestu, zejména nesprávné vyhodnocení kritérií uvedených v § 39 až § 42 tr. zákoníku a v důsledku toho uložení nepřiměřeného přísného nebo naopak mírného trestu, nelze v dovolání namítat prostřednictvím posledně zmíněného ani jiného dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 tr. řádu. Za jiné nesprávné hmotně právní posouzení, na němž je založeno rozhodnutí ve smyslu důvodu dovolání obsaženého v § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu, je možno považovat, pokud jde o výrok o trestu, jen jiné vady tohoto výroku záležející v porušení hmotného práva, než jsou otázky druhu a výměry trestu, jako je např. pochybení soudu v právním závěru o tom, zda měl či neměl být uložen souhrnný trest nebo úhrnný trest, popřípadě společný trest za pokračování v trestném činu. Takové vady ovšem obviněný nevytkl a ani u něj

nepřichází v úvahu. Proto ani námitku poukazující jen na údajnou nepřiměřenost uloženého trestu není Nejvyšší soud oprávněn přezkoumávat v řízení o dovolání. Nad rámec rozhodnutí o dovolání Nejvyšší soud uvádí, že v posuzované trestní věci odvolací soud přesvědčivě odůvodnil výši a druh uloženého peněžitého trestu a nemožnost upuštění od potrestání obviněného, jak učinil soud prvního stupně (viz s. 8 rozsudku odvolacího soudu).

c) K dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. řádu

26. K dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. řádu Nejvyšší soud připomíná, že ho lze naplnit ve dvou alternativách. Podle první z nich je tento dovolací důvod dán tehdy, pokud bylo rozhodnuto o zamítnutí nebo odmítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku nebo usnesení uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) až g) tr. řádu, aniž byly splněny procesní podmínky stanovené zákonem pro takové rozhodnutí. V této variantě jde o procesní dovolací důvod, který spočívá v porušení práva na přístup strany k druhé soudní instanci, a to zejména ve formě odmítnutí nebo zamítnutí řádného opravného prostředku bez věcného přezkoumání napadeného rozhodnutí. V nyní posuzované věci však bylo odvolání obviněného v souladu se zákonem a v řádně provedeném odvolacím řízení podle § 254 tr. řádu věcně přezkoumáno a za dodržení všech zákonných podmínek odvolací soud podle § 256 tr. řádu rozhodl o zamítnutí tohoto odvolání, neboť ho neshledal důvodným. Procesní podmínky stanovené pro takové rozhodnutí soudu druhého stupně tedy byly splněny, neboť nedošlo k omezení obviněného v jeho přístupu k odvolacímu soudu, a tudíž nemohl být naplněn ani zmíněný dovolací důvod v jeho první alternativě.

27. Podle druhé alternativy lze dovolací důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. l) tr. řádu shledat za situace, pokud v řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, byl dán jiný z důvodů dovolání obsažených v ustanoveních § 265b odst. 1 písm. a) až k) tr. řádu. Obviněný se ve svém dovolání domáhal existence dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu. K tomuto důvodu dovolání se Nejvyšší soud podrobně vyjádřil již výše, přičemž shledal, že mu námitky obviněného částečně neodpovídají a částečně nejsou opodstatněné.

IV. Závěrečné shrnutí

28. Na podkladě všech popsanych skutečností dospěl Nejvyšší soud k závěru, že obviněný I. K. podal proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem dovolání, které sice částečně vycházelo z námitek, jež odpovídají uplatněnému dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu, ale tyto námitky nebyly shledány opodstatněnými. Nejvyšší soud proto odmítl dovolání obviněného podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. řádu jako zjevně neopodstatněné, přičemž nepřezkoumával zákonnost a odůvodněnost napadeného rozhodnutí ani správnost řízení mu předcházejícího. Jde totiž o závěr, který lze učinit bez takové přezkumné činnosti pouze na podkladě spisu a obsahu dovolání, aniž by bylo třeba opatřovat další vyjádření dovolatele či ostatních stran trestního řízení nebo dokonce doplňovat řízení provedením důkazů podle § 265r odst. 7 tr. řádu.

Další články:

- [Odškodnění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Hodnocení důkazů](#)
- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)

- [Stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výkon trestu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Trestní odpovědnost](#)
- [Předávací vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Trestní odpovědnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oběť trestného činu](#)